

נחלה שאני מביאכם בה, ואת העם היושב עליה, אלו הצדיקים שבגן עדן, העומדים שורות שורות בכבוד עליון במדרגות עליונות, החזק הוא הרפה, בה תראו אם זכו לכל זה כאשר התגברו על יצרם וכבשו אותו, אם לא, או שזכו כאשר התחזקו בתורה להגות בה יום ולילה, או אם כאשר רפתה ידם ממנה זכו לכל זה, המעט הוא אם רב, אם רבים הם אלה שהתיגעו בעבודתי והתחזקו בתורה, בשביל שזכו לכל זה, אם לא.

ומה הארץ השמנה היא אם רזה. מהתורה תבינו מה הארץ, מה עולם ההוא, אם הוא משפעי טוב העליון ליושביו, או אם מגרע ממנה כלום, היש בה עץ אם אין, היש בה עץ החיים לעולם ולעולמי עולמים, או אם צרור החיים נמצא בתוכו, אם לא.

זוהר פרשת שלח (דף קס ע"א)

ויעלו בנגב ויבא עד חברון. ויעלו בנגב. האנשים נכנסים בתוכה בנגב, בלב עצל, כמי שמתיעל לחנם ביבשות, שמחשב שאין בה שכר, רואה שהעשירות של עולם הזה אבד בשבילה, מחשב שהכל הוא בנגב, כמו שכתוב חרבו המים, ותרגומו נגיבו, אחר כך ויבא עד חברון, כשבא להתחבר בה, וקורא ושונה בה.

ושם אחימן ששי ותלמי. רואה שם כמה פלוגתות, טמא וטהור, אסור ומותר, עונש ושכר, אלה הם דרכי התורה, דקדוקי התורה, ילידי הענק, שנולדו מצד הגבורה, וחברון שבע שנים נבנתה, אלה הם השבעים פנים לתורה, שבעים פנים יש לה, לכל צד עשרה, וחברון, זו התורה, שזה שמתיעל בה נקרא חבר, לפני צוען מצרים, למדנו שיש תורה כנגד תורה, והיינו תורה שבכתב ותורה שבעל פה, וחברון זה מתורה שבכתב יוצא, כמו שכתוב (משלי ז') אמור לחכמה אחותי את² וזו נבנתה שבע שנים, שבשביל זה נקראת בת שבע, לפני צוען מצרים, כמו שכתוב (מלכים א' ה') ותרב חכמת שלמה מחכמת כל בני קדם ומכל חכמת מצרים. בזיון גדול האיך אין מכבדים את לומדי התורה

ויבאו עד נחל אשכל. אלה הם דברי אגדה ומדרש, שתלויים מצד האמונה, ויכרתו שמם זמורה וגו', לומדים משם ראשי פרקים, ראשי דברים הם לבני האמונה, שמחים בדבריהם, ומתברכים הדברים בתוכם³ מסתכלים בשורש אחד ועיקר אחד, ולא נמצא בהם פירוד, ואותן שאין נמצאים בני אמונה ואין לומדים תורה לשמה,

2 חברון ענין התחברות באהבה זה לזה כאח לאחות, וכענין הכתוב מי יתנד כאח לי וגו' אשקך גם לא יכזו לי, שאין להתבייש בתלמוד תורה מן המלעיגים כי לא הביישן למד..

3 פי' הברכה הוא להיותם כמעין המתגבר להכין דבר מתוך דבר.